

En grepa dame i Malawi

Doriss Partson er en grepa dame på nesten 70 år. Hun er aleneforsørger for barnebarnet Memory som har utviklingshemning, og det har hun vært siden Memorys foreldrene døde for 17 år siden. Bestemoren har hele tiden jobbet hardt for å forsørge seg selv og barnebarnet.

TEKST OG FOTO: MARTE SVARE

Etter at naboen fortalte henne om EPODCAM for litt over 10 år siden, har situasjonen deres forbedret seg. - PODCAM har hjulpet meg på så mange måter, sier Doriss takknemlig i en samtale med SFA. Organisasjonen har både gitt henne råd og opplæring i hvordan hun best kan ivareta rettighetene til barnebarnet. Hun har i tillegg fått mange nye venner, og et stort nettverk blant mennesker i samme situasjon som seg selv.

Skolegang

Doriss kjempet i flere år for at Memory skulle få gå på skole med jevnaldrende, men barnebarnet fikk først begynne da hun var 10 år. I dag er Memory 20 år, og går i form 1 som tilsvarende en norsk niendeklasse. Hun trives godt på skolen. I friminuttene spiller hun favorittsporten nettbull sammen med vennene sine. Men 20-åringen synes det er vanskelig å forholde seg til at hun ikke lærer

Doriss Partson er aktiv pådriver for rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse i Malawi. Her sammen med barnebarnet, 20 år gamle Memory.

like godt som de andre.

Selv om bestemoren er glad for at barnebarnet har fått muligheten til å gå på skole, legger hun ikke skjul på at det innebærer mange utfordringer. - Lærerne er ikke opplært i hvordan de skal inkludere elever med utviklingshemning.

De sluses riktignok gjennom skolesystemet, men får på langt nær med seg så mye kunnskap som vi skulle ønske. Selv om mange av dem ikke gjør det så bra på skolen, betyr ikke det at de ikke kan jobbe. Tvert imot, både Memory og andre er både dyktige og arbeidsomme. Med

riktig opplæring kan de etter hvert stå på egne ben – også økonomisk, understreker Doriss.

PODCAM

Fra først å motta støtte fra PODCAM, har Doriss etterhvert blitt en aktiv støttespiller i organisasjonens arbeid i Malawi. Siden hun ble medlem i 2004, har hun vært en aktiv pådriver for rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse. I dag er hun styremedlem ved PODCAMs distriktskontor i Blantyre, og deltar jevnlig på kurs og møter. I tillegg til å legge vekt på betydningen av at barn og unge skal få skolegang, arbeider hun for at de skal få yrkesopplæring og tilbud om praktiske kurs. Hun mener det er viktig at både de og deres foreldre får muligheten til å tilegne seg kunnskap som kan komme til nytte i arbeidslivet.

- Selv er jeg gammel og kan ikke lenger gjøre særlig mye fysisk arbeid. Men hvis jeg får opplæring, kan jeg likevel drive en liten forretning og brødfø familien min fremdeles, sier hun.

Fattigdom

Mange mennesker med funksjonsnedsettelse i Malawi lever i fattigdom. I tillegg til å kjempe for at de skal få flere muligheter til å lære seg et yrke, kjemper Doriss for at de skal få tilgang på lån og mikrokreditt på lik linje med resten av befolkningen. Hun mistet selv to hus i flommen i Malawi tidligere i år. Den gamle kvinnen står nå på bar bakke og bor hos sin datter. Økonomisk støtte til å starte en egen bedrift vil hjelpe henne å komme seg på beina igjen.

Riktig retning

Det som motiverer Doriss er at hun kan se effekten av arbeidet hun og PODCAM gjør. Situasjonen for mennesker med utviklingshemning i Malawi er i endring. Selv om det går sakte, går det i riktig retning, og det er min-

PODCAM

Parents of Disabled Children Association in Malawi (PODCAM) er en interesseorganisasjon som bistår foreldre med barn med funksjonshemming. Organisasjonen har nettsiden www.podcam.org

dre diskriminering av vår gruppe i dag enn tidligere.

Programrådgiver i PODCAM, Enock Mithi, skryter også av Doriss sitt engasjement. - Det er på grunn av engasjerte medlemmer som henne at vi når frem til så mange mennesker, som i sin tur gjør at regjeringen er nødt til å høre på oss. Våre medlemmer er det viktigste redskapet vi har, fastslår Enock.

For mennesker som Doriss og Memory betyr støtten og nettverket de har gjennom PODCAM med andre ord mye. Organisasjonen er en viktig arena for utveksling av erfaringer, og deling av gode og triste historier. - Jeg liker å være sammen med andre mennesker, ler Memory, og forteller at hun vanligvis drar på markedet etter skoletid for å snakke med kvinnene som selger varer der. Hun er også på PODCAMs kontor i Blantyre hver dag.

- Jeg er glad for at mennesker i Norge støtter PODCAM, understreker Memory. - De som jobber her er så hyggelige, og har hjulpet meg og bestemor så mye!

LDO vil ha innspill om den nye vergemålsloven

Er du verge eller har du selv verge? Kjenner du noen som har verge? I så fall vil Likestillings- og diskrimineringsombudet høre fra deg!

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) fører tilsyn med gjennomføringen av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Norge har fått ny lov om vergemål. Det er lite kunnskap om hvordan loven praktiseres. Likestillings- og diskrimineringsombudet skal levere en rapport til FN om dette. Derfor vil LDO gjerne få dine innspill på hva som fungerer bra og hva som fungerer dårlig med den nye vergemålsordningen.

Ombudet arbeider med en supplerende rapport til FN-komiteen for rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD-komiteen). I den forbindelse har ombudet utarbeidet et spørreskjema til de som er verger, har verge og de som kjenner noen som har verge.

Formålet med spørreskjemaet er å innhente erfaringer om praktiseringen av ny vergemålslov. Innspillene fra spørreskjemaet vil bli brukt som erfaringsgrunnlag i ombudets rapport til CRPD-komiteen. Spørreskjemaet er lagt ut på www.nfnorge.org under Nyheter.